

gaibams; gan ari paretam esadsees laibas germanism. Par muhsu ralsmeesjibas pahrspreedumeem referents negri-beja til labi issajitees, turpretim godam mineja muhsu dsejas nodaku (70 dsejoli), lura starp ziteem streetneem dsejoleem no Poruka, Afpafijas, Swahrguku Edwarda, Lihgotnu Jeklabu, E. Weidenbaum u. z. fastopama ari halade no U. Pumpru, weeniga pa wizeem nedelas laitstruksteem.

Par „Mahj. Weesi.“ wisbahri runajot, zeen. referents atsina, la tas aiszentees tahtal par wiseem muhsu lait- ralsteem. Stahsteem un dramam novehletas 37 un ðse- joleem $2\frac{1}{2}$, losfnies. Schi bagatigi plaschà telpa pildita gandrihs til original-darbeem ween. Tapat la „Latweeschu Aw.“ stahstu nodata atronami tilai tulfojumi, ta „Mahjas Weesi“ bei mas tilai originalvalstti; tulfojums tilai weens ap $1\frac{1}{4}$ losfnies garumä. Tahds „Mahjas Weesa“ zenteens pa- matojotes ari us it pareiseem eeslateem. Ja lahdas tautas lite- raturat buhs seit un pastahwet, tad winai nepeezechaimi jaraba sawa original-beletristila, bet tulfojumi jasneeds tilai eepasih- schands pehz ar kreetneem jittautu rakstneeleem. Tamilihds ari referents atsina gruhtibas, las zetas schim zenteenam selojot. Jo kreetnu stahstu faralstischana, tapat la wisa patstahwiga raschochana kaut kura dailes laulä, prafot sevischki eedsimitas waj siipri eevingrinatas gara-spehjas, kueas ne-esot wis ta salot pañuhamas zil un kad wehlas. Dauds weeglaß redazijas warot atrast sinatnisku waj leet- pratigu stahstu faralstitajus, neli labu stahstu sazeretajus. Ja nu waijajot tahdi esot „Mahj. Weesi.“ stahstii 1895. gada pehz sawas literarislas wehrtibas, tad ja-atbilstot, la illatru sinä gan it wiss ne-esot tahdi, lahdus wehlelos, pirmas schikras raschojumi, to mehr atsinibu „Mahj. Weesi.“ pelnijis jau par to, lo tas spehjas sneegt. Pehdigi weh- zeen. referents luuloja atrast muhsu stahsteemi lahdut ne wisai teizamu ihpaschibu. Pastahwigi un it la ar noluhku tajds

teelot rahdita d'sihwes netilumiba, gan seeweeschu nowili-naschana, gan seelu neustizibä, gan mahzitu un nemahzitu jaunu lauschu laislibu pildischana. Redalzhai par godn-winsch grivet tiget, ta tas sagadijess netilshchu. Par to winsch gauscham preezatos un schlikras tad no „M. W.“ ar leelam-zeribam us nahloschu gadut. Pateizamees par atsinlibu, bet mums siingri janoraida iflatra aisdoma no jewis, it ta muhsu stabsteem jes las buhtu klopigs ar netillibas weizinaschamu. Ja reserents par to warejis schaubitees, tad ta ir wina wahja puze, ur mums schleet, ta tahdi doma-dams, winsch atradees sem psikologissem spaideem, eedwesuma, ta muhsu preteneefu apgalwojumeem tanü sind gan wa-setsu buht drusfu pateeßbas. Mehs zenschamees pebz ihstas mahlflos un ta netillibas nepasifist. Ja muhsu stabsteem wehl lahds voluhls, tad tas ir netillibas aplaroschana. „Mahjas Weefis“ ir pasneedfis tehlus, kurus usslatot pat celas meital janodreb un jatop tilumigai, rahdijis status, luri now preelsch islutinateem neriveem, bet luxrem tomehr ir augsta mahlflos un tilumibas nosfhme.

Par „Balsi“ zeen. referents ari runaja deesgan pe-glaudiga walodā, tomehr pats spreedums par wiwu til labsteijskita, lä par „Mahjas Weesi“. Stahsteem un dsejoleem

Gewehrojot nupat tehloto weegsprahtigo wezalut ap-
eschanos ar alcoholu naw nelahds brihnumis, la nahf stati
preeschä, sur puila tillo aissneegdams kroga buseti, papi-
rofu sobes eekodees eemet farwu brandivihna glahsiti nemaf
nesaweebdamees. Bil fahrigi behrni us alu, turi apra-
ducht ar alcoholissem dsehreenceem, rebsams no ta, la tee
issuhla tulschas, pat eslahbuschus alus pudeles, lai ti-
lahdas lahsties dabutu, la scho rindinu ralstitajam ir is-
bewiba bijuse nosstatitees. Wisdhsilakee espaidi, tillab labi
la tauni, ir behrnibä ujsuemtee: tee eespeeschas behrna
dwehsele neisdsehschameem burteem un paleef us wisu
muhschu.

Schi nu ir pateesiba, ture ralstatajam naw weenreij
ween nahzees eevehrot. Ja gribam, lai us preelschu alto-
holissu dsehreenu baudischana masinatos, tad mumis wis-
pirms ja-attura behrni, muhsu jaunu pa-audse, no eeradi-
naschanas no scheem, las pee labas gribas nemas tik gruhtti
naw isdarams. Wispirms behrneem naw dodamt nelaahdi
reibinoschi dsehreeni, lai tas buhtu mihs, alus waj zits
las, ishemot weenigi slimibas atgadijumis, tad ahrsis
tahdus nowehl dot. Lai behrnus issargatu no netihschas
schahdu dsehreenu baudischanas, tad tee naw wedami us
godeem, tur pahrpilnigi top leetoti reibinoschi dsehreeni.
Mahtes, turam sibdam behrni waj turam behrni mahjus
usraugami, daritu labi, ja paliku ar wiseem behrneem
mahjus, jo zaar to tas issargatu sanus mihslus ari no
daschadam slimibam un nahwes, tureas behrni peesawinajas
leela laushu druhsmā zaar fa-aulsteschano, lipigam slim-
bam u. t. t.

Bet buhtu nejilwegigi, ja mehs behrneem laupitu latru
preelu, la satiksmi ar zitem behrneem u. s. Aei schai
finá buhtu lihdsams. Waretu pa reisei laimineem un ra-
deem saweenojotees isrihlot pes weena otre behrnu weesibas,
pazeemot tos ar saldumeem, lusi gan daschlahrt teel no-
pelti, bet pateestbá mehreni hauditt ir no laba eespaida us-
weselibu, uswedot rotakas u. t. t., par lo tee buhs jo wai-

„Balſs“ atvehlejuſt 37 loſſnes, no kurām $\frac{1}{2}$, pilditas tik ar tulſojumeem un $\frac{1}{2}$ originaleem. Tulſojumi gan sneegti no wairak walodam, tomehr tajds fastopamas wairak walodas ſkuhdas, nelā muhſejōs. Tur wiſpahrim fastopami mehreni rakſturi bes krahsas flarbuma. Gevehrojamalee originali: „Br a ſ i l e e f c h i“ no Fridrichſen, — naiv nogrendeschandas zilwelu dwehſelē, tilai weesibas un dſihres, „T a u t e e f c h a l i h g a w a“, faralſtijis Pehrſes Lihzis, — rakſtura ihpaſchibas naiv atronamas, dwehſelas iſglichtiba ueteel weiginata. Wairak weetās bija iſmanams, la referentam ſtipra lihdsjuhtiba pret „Balſs“, kurai tas ilggadejs lihdsstrahdneels. Bitadi mehs wiwu newaram ſapraſt, la pee tas manama zenschanas zaure ſaweeem originaleem ſaudſnat tantas literaturu. No tas tatschu jo wairak prafama literarifla wehrtiba. Turprettin paſneegte falti un referenta objektiivee motivi (pamatojumi) leezinaja fo zitū. Schoss fazerejumus gan zitus warot ſtaſtit pee raſchojumeem, lam ſaws ſodols, beteem tomehr truhlfot ta, kas kreetnōs ſtaħſids ja-atrod. Daschā labā weetā „Balſs“ telpas warejuſchhas atlift vreeſſich ſwariqalām leetam.

Wehl abi atlitushee nedekas laikralsti „Latwe etiš“ un „Te hwiža“ pehz nodotā spreduumā pat ir „Balſi“ netuūumā nesasneids. „Latwe eſchā“ ſeketonā atronama wišwairat ſamibleschanās, ſtahsti, kuri nereti mirkli aſinis. Dzejoli pa yusei labi, ari labi dauds miheleſtibas. Weenigais eewehrojamais dzejas darbs efot E. Dünsberga pasneegtais garais garlgais dzejojums „drīſuſ jēkōju mſuſ de bēſim“. Jagaidot uſ preeſchu laſ labals. „Te hwiža“ pasneeguſi resp. pildiņuſi wiſu ſawa gaba ſeketonu weenigi tſchetreem gareem tullojumeem no Wahju walodas, breeſmīgi ſchauſchalaineem, lurdī ſastopami attal weenigi Wahju pilsou un muſchneelu ralsturi.

"La i Deew's palih'd wiseem & at weesch u
strah da jof scheem organeem" — scheem wahrdeem
zeen, referents heldsa sawu apslatu.

Slootajam Pihpina m (Wisulim) nahjas nodot spreediumu par deenäs awischu seletoem un abeem mehneshchalsieme. Kad prastum no kritika weenigü weenu otru asprahitigutejeenu, weena otta momenta apkebrigu ralsturofchanu, weillu gaishu walodu un peewilsgigu laiku sawejoschuh preelschnefsumu, tad mums par Pihpinu nebuhtu to suhrotees. Ta peemehram weilla ironija: „Baltijas Wehsnefis“ jenschotees pasneegt saweem laftajeem nesaitigu garabribu, — „Deenas Kapai“ ta no zilweeem dehwetä mihlestiba ne-esot mihlestiba, bet wina to mellejot pee Deewa. Tahtal ralsturojumi: „Tesa“ („D. L.“), — darbojoschäas personas ne-esot schacha figuras, bet dabas lilmu produkti, „Mahwes sahles“ no Riellanda, — peeteel ka leel kritisli iuhstotees, las ap mums noteek, tamdehi tam weblit nemaf naw jaapeekrith. „Katiw“ Bacharja Nielsema (Austrumus) —, jazlymas, la lat tiltu laimigs winä pa-

saulē. — Ne tā waram buht ar winu meerā, Iad mellejam weenibu prinzipijs, lonselwengi. Schis leetas kritisazim redzot paleenejis no „Deenas Lopas”, kurai sā ta

teem un no reibinoschu dsehreenu bauðischanas. Biliwela
pilnigs attihstibas laits un líhds ar to pilnigá fmadseuru
attihstiba fneedsas líhds 20. dsthvibas gadam, lafab líhds
schim laitam nebuhtu atkaujams baudit alcoholtus dseh-
reenus. Wajadsetu git flingri ween eespehjams us to rau-
dsitees, fa nepeerauguscheemi netiku issneegit dsehreenu pah-
dotawás nelahdi reibinoschi dsehreeni, ne alus ne wihs-
waj ziti. Bet lo wihsu nauda ne=eespehi! Par tv ir pehr-
kama pat sidsapsta, ja pahrdewejam tahva pawisam ir.
Panahlumi buhtu weenigi jerami, ja nemtu hcho-
leetu sem flingralas pahraudsibas.

Galwas fuselli.

Matsis Mansutti rāksta avisē „Temps”, ka pamašam
sahlot leetot elektroslus galwas fuseltus. Preelsch dascheem
gadeem Londonas un Parises friseeru veikalos leetoja fa-
wadas konstruķijas fuseltus, kuruus dehvēja par „elektro-
feem”, lai gan teem ar elektroslitati nebija nelaħba daka.
Tee fastahweja is diweem għil-dreem, kurod abdus bija fari
un ar Isolt bħiha għieex ħalli weens otram pretim. Għilidru
għieex hanas, ta’ aħrixi domi, kaitejot matu faknem. Scho
fuselku weċċed tagħad iż-żgħad pateej elektroslu fuselki. Us-
fuselka kola atrodas galvanisks, daschus werscholu garsu
elements, blakus tilpat leelam indulzijas russam. Elementa,
fastahwosha is zinka un florġudraba, ta’ iż-żgħidrotajis domi,
peeteleot preelsch wifla għadha. Tas ir-uz wiċċam pusem
hermetieli noſſiegħiżi un ta’ poli stahw taisnā salarā or russa

galeem zuur tomulawu, pei tura ir sedere, turas gals pa-
greests us fusella turetarwu. Te peeteek ar federes spee-
fchanu us kreiso waj labo puñi, jo zuur to straumi war va-
laist waj apturet. Ar tahdu fuselli sulajot matos lez dirst-
steles, tapat la sad takim spalwu presi glauda. Isgidro-
tais apgalwo, la mati, ar schahdu fuselli sulajot, topot
stiprasti. (Wald. Websin.)

pate leelas „tee stingree prinzipi“, tas galu galatik „stingri“, ta tai wairs newajaga nelahdu litumu, bet ta war rihkotees pehz patilshanas, ta nu kuru satru reisu firsina pulsi. Un konsekvenze — wiſu nogahni us nebehdu un tu nebuhſt neweenam pahri darijis. Kad ari P. pahremeta „D. L.“, la ta ſawus ſefetonus iſleetojot partejibas noluhlos, un la „Deenab Lapai“ ſtabstu fina truhkſtot noteiltibas, ta pasneedsot gan jaunlaiku ralſneelu kreetnus darbus gan ari ſawus laſitajus molot ar ſchaufchalaineem brefmu ſtabſteem, tad tomehr bija nomanams, la wiſch ſtipri ween Jansona ſlorens, ja ari atſtaſtitum to partejibu. Tuvalu paſlaidrot, ta domaju man newajadses, jo zeen. laſitaji jau paſlihs I. kritikas metodi. Tilai ſchi brefmiga ſahlafchandas un nigraschandas, kura ſawā laikā warbuht publitu pajautrinaja, tagad apraſta un wairs newell. To „Deenab Lapas dwehſelite“ it labi no-prot un ſtabhw tagad rahms. Bet deemschehl wiſa ſlo-neels riſtojas. Tas noteefsa bes iſmelleschanas weſelu pu-buži jaunu „ſaldenu“ dſejneelu, ſchaubas par godigo Mu h e n e e ſch u M a t ſch u w a j tam netruhſt lahdas ſtruhwes, iſjolo wezo Lapas Ma h r t i n u un tad ſelodams ſawai meiftara preelfſchibmei ſadrahſch „Ma h ja ſ We e ſ a M e h u e ſch r a l ſ t a m.“ Wiſch grib buht konſchments un tadeht wiſam nelas newar buht labs. Bilnu weena leeta war buht laba un zif ta war buht ſilita, tas ir relativs jehdſeens, jo wehl ariveen war buht tas labals un ariveen wehl tas ſilitals, tadeht ari itin pareiſi lahdas lungis iſ ſapulzes noprajja, kur ir tas „grahdiferis“ (mehraulia), pehz kura kritikis apſpreeschamos darbus mehro. Bet ſchahdu „grahdiferis“ Bihpinsch wiſam newareja dot.

War jau buht it labas kritika dahwanas, bet ja truhfli
zeetas noteiktaas sistemas, waj peeturas pee schahdas schau-
bigas sistemas, tad ari newar isbehgt no pretrunam. Kā
romantisma preteneels wiensch norahda us laitigo nebuhs-
chanu, ta „Deenas Lapa“ sawā seletonā pasneids breesmu
un aīns romanus. Tahds „R o l a m b o l i s“ weens pats
welltoes zaur 89 numureem un newarovat pat faslaatit zil-
tur zilvelu mirstot. Tas pretdabigi. Pee schahda spree-
duma peetuotees nu warenum buht droschi, tas mums no
Bibina sagaidams, tad tas spreedis par zitu labdu rascho-
jumu. Bet te muhs pahrsteids wina brihnumi, to gan
Blaumanis ibsti gribejis, farakstidams stahstiu par „z u b l u
l u r a r u n a j u s i.“ Protams gan, ta schis stahstinsch
newellas zaur 89 numureem, tajā tilai weena zuhla mirst
un wiess fatus grosas ap weenlahrschām, ildeenischām
leetam. Kā zeen. lasitaji warbuht sinās, tad te rahdiis,
ta tahds nowahrdsis jaunellis grahbrazis, turam truhzis
lihdselu sawā muhschā peeteeloschi paebst, nahjis wehlat
pee labas galas baribas top til isweizigs, ta nōprejē faim-
neela meitu. Galu galā jau ari pats Blaumanis scho-
darbu neusslahdis par deesin labdu leelisu literaturas rascho-
jumu, tad tatschu redsesim daudz labaki scho naivo, dīsko-
jolu un ralsmeela dīskdomigo kombināciju neld labdu
breesmu aīns romanu. Tamdehl tas wehl nemas naw
neaisstekams, par wina war sprest. Kritikis it droschi wa-
reja peelikt sawu „grahdiseri“, un nosazit pehz ta wina
dsejas, mahflas, dailes u t. t. wehrtibu, tad ari mehs
buhtum ar to meera. Tiski wiensch nepawifam negrib to jeest,
wiensch brihnas ladehl tas nodrukais, wiensch leedsas to pa-
wifam saprast. Tad mums jabrihnas par realisma aīs-
tahwi; nefur naw labaki iswests zauri Generbacha pamata
teilums: „Der Mensch ist, was er ist.“ (Billwels ir tas
lo wiensch ehd.) Tapat kritikis nosmei Leesmas „Z a u r
t u m s h u p e e g a i s m a s“. Dur esot gan labas idejas, bet
welti tur esot melket pehz mahflas, pehz dsejas, pehz lite-
rariflas wehrtibas. Tad atlal usstahjas, ta dsejas rascho-
juma wehrtibu nosalot idea un newis forma. Skur te no-
teitiba! Weenreis sād otreis tā, laut ir pats few rūndā

Waretum wehl dauds tam libbsigu usrahbit, tomehe aprobeshoto telpu dehl schkramees no jauna kritisla, us tura leelam zeribas nahstotne. Tifai wehl newaram atshaht neaisrahbdijuschi, la pawisam neweeta bija aisslahet Blau-man, ja tas lizis usdrulat us faveem stahstineem, la winu pakadrukschana aisleegta. Realistam tatschu wajadsetu saprast, la neweens newar dsihwot no gaisa, un ta Batveeschu ralstneelam, kuram naw neds namu, neds guloschku kapitalu, gan newaretu aisleegt par sawu darbu fazit: "tas ix mans." Bes tam ari schis teikums nepeeder pee fatura un naw kritisjams.

Bihna debt principle.

(Turpinafuns.)
Sawada metode „Deenas Lapai“ pretineelus aplarat. Kad reds, la ar pretineela pascha domu aplaroschanu ne-ees, tad nem papreelfchu tas fagrosit, waj ussteep tam ussfatus, lo tas pawisam naro aissstabhejis, bet par tenu pareisibtu tas pat pats issala schaubischanoes. Ta aplaroyot tatschu weegli war tert us funkteem, la waj nu. Un paschu laikrafsja lasitaju wairums, las nedabun pretineela ralsta eeslatitees, tatschu notiges ar' ar til leelislu pahleezibu un moralistu faschutumu isteiktus usbrumus. Tomehr schahdejadi war ari drusku pahrspeleetees, it tatschu ari deesaan losstain.

laš leetai ūbkti palak pehtis. Jauna nu „Deenas Lapa“ metode nav, to jau pastina fenee Greeki, bet leelā godā ūbki metodes zeanitajus natureja. Ari Amerikas un pehdejā laita deemschebū ir Eiropas partiju presē ūchi metode loti parasta. Pat Jurjewā studentu starpā agral bija ūchi metode loti labprāht isleetota, tur to nosauza par „sulſchu abſchānas“ (mukofchanas) metodi, bet nopeitnās farunās to neleetoja un paņamam jau ne ūnainisłos ralstos, tur tādhes metodes zeanitajus mehds išbraukt til apali zauri, tātik tas ween eespehjams. Tā „Deenas Lapa“ Nr. 158 plāšči runā par tehnisko attīstību ehku ūzschanas finā, tānu es eſot leedfis, bet pee tam gandrihs weenigi, peeved attīstību buhves m a t e r i a l a ūgatawoschanas finā, ūzschli pee ūlku un ūegeļu ūedsinashanas, ūementa ūgatawoschanas, ūolu ūahgeschanas, pee tam pa wezai pārāchāi, ūchur tur pahripihlejot panahkumus darba ūahsinashanas finā. Tā peemeħram ta ūtahīta, ūa pee maschinās, tāz 10 stundās pagatawojot 10—12,000 ūegeļu wajagot til weena leela ūilvela un 2 ūenku; pebz ūeptprāteju ap-rafsteem turpretim pee tāhdas maschinās, laš ūpehj ūgatawot 12—16,000 ūegeļu deenā wajaga jau 7 ūilvelu.*). Bet ūchabdeem aprehineem ūatschu til tad noſīhme, tad ūee ūanem ūopā ūifus, ūahdā ūuhpneezības ūarā ūrelefš ūinama ūau-đuma materiala ūgatawoschanas wajadžigos darba ūpehlu, pee ūam ūaevehro ari maschinu ūehrtiba un ūilſhana, un ūisu ūopā ūanemot ari ūegeļu ūgatawoschanā ūprogress nowtik ūelisłs, ūa tas isleelas „Deenas Lapa“ ūſlaititos ūeemeħrus ūlasot. Tā ūeem, ūisleelā Minkenes ūplahrties ūegeļu ūedsinatawā, ūur par ūadu ūgatawo 18—20 milj. ūegeļu, ūeef ūodarbinati ūeemā 170 ūrahdeeneeli, ūasarā 500, no ūureem til ūuse ūegeļus ūgatawo ar maschinu ūalihsibū, otrā ūuse ar ūolam.**) Ūsnahk ūdarba ūilvelu deenā 180—200 ūegeļu, ūaj ūa ūeenemſim, ūa ar ūolam ūet ū ūu ūausali, tad ir ū maschinu ūrahdeeneem tomehr ūnahls til 250—300 ūegeļu deenā, ūur ūinamis ūeſlaitits ūiss darbs, ūahlot ūo mahlu ūalschanas ūihds ūđed ūsinato ūegeļu ūelahdešchanai ūagonds. Ūa maschinu darbs ūeisnahk nezik ūehtali, ūa ūolu darbs, to jau ūeezīna ūinetas ūabrilas ūihleschanas, ūa ūa ūuse ūrahdeeneeli ūarbotees ūar ūolam, ūuras ūapitali ūneedsas ūo ūairak ūelā miljonu. Ari Amerikā, ūur ūiswāras attīstījies maschinu darbs, ūebz ūehejā ūenza ūaurmehra ūrahdeeneela ūada darbs ūegeļnīžas ūneedsas ūahri par 100,000 ūegeļeem, ūp 300—400 deenā. Ūeelasas Höfmana ūinka ūrahns, ūahdas ūismas ūeeto Wahzijā ari ūeisbedfina 40,000 ūegeļu deenā, ūet ū ūu ūasal, tomehr ūas ūau ūo ūvara, ūo ūvara til ūas, ūil ūise ūilvela ūdarba ūpehla ar ūolam un ūil ar maschinam ūrahdajot. „D. L.“ ūan ūtahīta, ūa ūahju ūola ūakas, ūa ūogus, ūurwī ūtagad ūaudī ūahrt ūatawo ūabrilas, ūat grihdas ūehlu ūabujot ūoheveletus ūaspundetus, ūet ūalvenais darbs ūee muhru ehku ūzschanas ūau ūau ūurnju ūaj ūogu, ūaj ūat grihdas ūeilešchanā, ūet ūan ūamata ūisrafšana, ūuhru ūismuhreschanā, ūo- ūuzschana, ūchleħesbalku ūeilešchanā, ūun ūue ūaj it ūe- ūahbi ūahrlabojumi ūeb ūdarba ūahsinajumi ūotiluschi. Ūn ūezaš ūlūturas ūemē ūatschu ūandrihs ūeenigi ūet ūuhra ūhlas. Ari ūkreivijā un Amerikā ūepeetiks ūairs ūlgam ūailam ūolu, ūun ūau ūtagad ehku ūeela ūala ūeelpilſehtas ūehds ūuh ūuhra. Bet „D. L.“ ūisrahdijuſe, ūa ūtagad ūuhwmaterialus, ūurus ūaral ūajadsejis ūagatawot ūaschein ūahju ūuhwetajeem (nu ūa ūlūchi ūau ūar, ūegeļus ūandrihs ūekad ūah ūuhwetaji ūed ūsinaja) ūagatawot ūabrilas, ūad ūaur ūo ūtahīt ūeela ūala ūdarba ūala ūee ūuhwem ūojam. Tā ūil ūawirchi ūatschu ūakal ūewar ūehejlinat, ūaeſlaita ūatschu ūiss darbs, ūillab ūaterialu ūagatawoschanā, ūa ūaschu ehku ūzschana ūet ūad ūeh ūar ūspreeſt, ūar ūil ūeknīslais ūprogress ūahsinajis ūdarbu. Ūe ūeh ūaevehro ari ūas, ūa ūtagad ūeis ūah ūeile ūeelpilſehtas ūhlas ūehds ūuh ūaud ūairak ūisgrēnotas ūelā ūenai, ūugsteem ūgresteem, ūplatā ūtrevem, ūeleeem ūogeem, ūurpretim ūu ūan ūuhri ūehds ūuh ūah ūah ūaterials ūeis ūah ūegeļi, ūabali. Tā ūad ūeh ūjeljas ūautajums ūaj ūa ūdarba ūala, ūo ūetaupa ūeknīslais ūprogress,

"D. L." (Nr. 180) aplaro manu peemehru, jis Seeme Amerikā iiseet darba preefsch labibas raschöschanas, luri bja usrahdiits, ka wajaga 7 reises wairat darba nela „D. L.“ usdotis, ar tahdu eerunu, waj es gan domajot la 640 alru leela ferma, tahdu es peewedis, efot leelaka pahaulē. Ne, zeen. Iritila lgs. ta nebuht nedomaju, no manis peewestais peemehrs preefsch 640 alru apstrahdaschanas tapehz tomehr naw leels, jo leelakas fermas nelad nemehds no weena zentra (widus punta). Io Juhs, ta redsams pavifam nessneet, apstrahdat, bet tas valailam sadala masalas datas un peewestee 640 alri tilai istaissja weenu felziju pee fabdas pahridesmit tuhksloshu alru leelas fermas. Ja „D. L.“ peemin, ta efot pat lihds 12,000 alru leelas fermas, tad tas peemehrs ir nepareiss katra siia, jo ja nemam wiisu lahda semes ihpaschuma leelumu, tad ir dauds leelasi ihpaschumi, peemehram paßistamas Dalrympla un Bella fermas, tur wißaur ar maschinam strahda, ir 30,000 un 75,000 alru leelas, bet wißleelasee gabali,

¹⁾ Sal. Swic, Biegeföabrikation der Gegenwart, 1894. S. 116.
²⁾ Sal. Kahn, Münchens Großindustrie 1891 I. p. 34.

— 20 —

las teek no weena zentra apstrahdati schajās sermās na
leelaki par 2000 akreem. „D. L.“ ari neeek slaidribō
waj pee peeresīas 640 akru felzījas mas strahdajot o
maschinam. Waj „Deenas Lapa“ teescham fin peemehru
la 640 akru (ap 700 puhra weetu) tihrumu spehj apstrahd
un nokopt 7 zilweli bes maschinam, wismas bes plaujamā
maschinam? Twaila arslus finams Amerikā wišpah
tillab la pawisam neleeto, tur ar selli un ar si
geem, jo twaila apstrahdaschana ismalsatu pahral dahrg
ta tilai tur atmalshajas, kur toti dīslī (12—15 jollas) ja
ar. Bissi darba rihlu pahrlabojuvi Amerikā ateezas
wairal lemeschu arkleem, sehi- un plaujamām la ari lu
schanas maschinam. Drusku tahlak „D. L.“ gavile, l
es pats usrahdijs leetas, kas nahlot „Deenas Lapa“ te
nissi progresi ralstatajam par labu, proti, la preeskch la
bibas fainfchanas un maišes iszepfchanas wajagot mas
darba spehla, nela „Deenas Lapa“ usdots. Ta ta
„Deenas Lapa“ ir is sawām kluhdam fin fist kapital
teescham apbrihnojam! Usrahdi tai nepareisibu tai sind
la ta darba sahfinaschanu usdewuse pahral leelu waj de
dsināmā materiala wajadību frakts kugeem dauds mas
nela ihšenibā, tad ta luhlo daschadi iswairitees un gub
pastahka, la tāhdai aprehfinaschanai wajagot luhk augstala
matematikas, aprahdi la ta weetam eesliiguse otrā elstrem
tad ta to few peeslaita it la par nopolnu. Ne, lungi,
nepareisibam tatschu newar uželt ehku, lai nu tas buhtu
weenu waj otri puši isdewusichas, tas peerahda til ralstata
pawirschibū waj nesinaschanu. Waj Iuhs teescham domaja
la lahdas prahigs zilwels ustizetu tahdam arkitestam ehla
buhwi, kas nelo slaidru nesin pasazit par wajadīgo mo
teriala daudsumu un darba spehlu, bet swahrstas us ween
un otru puši, ja ari tam apmehram laimejās usmin
pareisu lahdas buhwes bolas wehrtibu?

„D. L.“ Nr. 160 gari atstahsta lahdas lopu bar
schanas fainnezzibas cetaiseb, kur isnahlot til weens zilwe
us 200 barohameem lopeem preeskch aplopchanas. Bitat
originalawotu ta nepeived, la rahdas ko ta pate nesin
ta atstahsta til pehz lahdas pahespīpletas broschu
ras — tas nu gan naro deessu zil sinatnissi, bet waj ta
mu latrēis eest palot mellet, ja til lahda leeta partija
krāmā der, tad drāhīch til ar to wākā. Peenemum, la te
scham buhtu eespehjams ar til mas zilweleem ištīt, tad tomel
ta la „D. L.“ apralstia tilai war rihlotes semes, kur pe
kopj ta faulto semes laupischanas sistemu, un ari tur til
ihsu laiku. Proti ari telpu (lailam tak lopu luhis) masg
schana un iſtihrischana noteek ar eepumpeta uhdens palihdsib
ar ziteem wahredeem, mehſli teek aiffslaloti prom us lahd
upi waj eseru. Nahrtigās fainnezzibas ta rihlotes na
eespehjams, tur mehſli ruhpigi jaistwed us tihrumu un pro
til sinamā laikā, kad tee laukeem wajadīgi. Bet tahd
lahrtā jau mehſlu iſmeschanai ween nepeeteel weens zilwe
us 200 leellopeem. „D. L.“ ralstatajs nesin la nosun
tahdu manu pahdroschibū, la es eedroschinajes teilt,
pa leelalai dākai lopus neturot wiš baroschanai, bet peen
fainnezzibas, un tur wajadīgs wišmas 6—10 reises wair
darba spehla, es jau nerunajot par paschu leetu, bet pa
pawisam ko zitu. „Deenas Lapa“ ralstatajs til neatjeħdha
la tillab peemehram par to, zil elstensiās Amerikā
fainnezzibas war raschot us zilwela darba speh
labibas, la ari galas, now gluschi nesahdas wehrtibas,
tahdas fainnezzibas ir tikai ihsa pahrejas stadija, pe
luras janahs lahtigai lauku aplopchanai, dīlsarschanai
mehfloschanu, la ari razionelai lopu tureschanai, tur
drīħiġi iſſchkeest mehſlus un tur lopus tura tillab galas
peena deht. No swara buhtu tapehz sinat, zil wajadīgi
intensivā razionelā fainnezzibā pee maschinu isletofchan
zilwela darba. Deemschehl tahdu fainnezzibu schimbrīsch
gandrihs wehl nemas nar, jo Eiropā pee tagadejās nauda
fainnezzibas daudsfahrt isnahs praliflati neleetot maschinu
Tapehz tad jo neperzeeschami buhtu tahdi eksperimenti lau
fainnezzibā, kur leeto pilnā mehrā maschinas, pee tan
strahdneelus nenopuhle wairal, nela sigrus waj wehrschn
la tas schimbrīscham Widus-Eiropā pa lailam noteek, za
lo tad tahdi pahrpuhleti, pee fliftas usturas nospeesti strah
neeli spehj pastrahdat alasch til pus til dauds, nela la
algoti Seemel-Amerikas strahdneeli, kas bauda spehzig
usturu un ari returnis strahdā wairal par 10 stundan
deenā. Bet „D. L.“ tuhlit blauj gwaltus, kad runa n
lahdeem eksperimenteeem (iſmeħġinajumeem); Borula Ale
sandras ta newar eeredset ne ażu galā, tapehz la ta għid strah
neelu turet ne tā la tas parafis. Kad til „D. Lapa“ prin
zipli, preeskch kam tad wairi jaapehta un jaeksperimenti, ka
par to, ja prinzipi nepareisi! Gedomajees til la tee sting
un ar to gan.

„D. L.“ ralstatajs besgaligi fashutis, la es drīħstejj
schaubitees par to, la drīħsumā atradis pagatavor wiſ
baribas weelas, ta tad ari olas baltumu mahlfiegā zeb
un peewed few par apstiprinajumu profesora Waldena i
fazijumu, la tas laifs wairi ne-efot taħtu, tur no uhdens
oglem, gaixa un fehra taifshot zulurni un olbaltumu, u
ja tas reis buhschot parahbis, tad teknika ħimija spehj
la tas raschot leħtali nela daba. Deemschehl man nar
pee roħas profesora Waldena runa zitħu atstahstiumā, tila
jaissala schaubas par to, waj Waldens teescham t-

noteikti issazijees, lā te dara „Deenas Lapa.“ Ka „D. L.“ prot pahrgrošit zitu istekumus ķew par labu, to redse- jām wairalkahrt. Schaubitees par pareisu prof. Waldena runas atslahītījumu jau leet ta leeta, ka tur peeminetē, ka wehl wareschot taisit zuluru mahfsligi, kamehr tas tātshu jau pilnigi īnams, ka to war gan (un Waldens tātshu to buhtu īnajis) — tilai tas neisnahk wis fa „D. Lapa“ tātshak ūlan lehtali, bet gan wišmas īmīts reises dahrgali, nela no zulura ūvileem waj zukura needrem. Bet olas baltuma weelas tātshu dauds komplizētālas par zuluru, zulura īmīšķa formula sen bija īnama, no olas baltuma wehl tagad nesin formulas, ar ziteem wahrdeem, wehl pa- pavīsam nār īsdewees sadalit olbaltumu pīlnīgī wišas īwās pamata weelas, kur tad nu wehl mahfsligi kopā sa- stahdit. Gluschi pareisi „D. L.“ peemetina, ka olbaltu- mani pašam pavīsam nār garschas, bet fa jau tātīni ta nelaime, ka ja grib mahfsligi taisit olbaltumu, kas zilve- lam buhtu weegli usnemams, tad tuhlit reise ari ir mahf- sligi jataisa garschas weelas, kā kuru valīhdības mutes un mahgas organu lairīnaschanas īnā olbaltums warbuht pavīsam nebuhtu usnemams. Un garschas weelas ir wehl dauds dauds gruhtali analiset, sadalit pamatweelas nela pašbu olbaltumu, tāpat lā tas dabā loti neezīgā propo- zičā (samehrā) pēcjauktas barības weelam. Waj un tad īsdosees olbaltumu taisit mahfslīgā zelā lehtali nela dabā, par to tātshu mehs wehl nela nesinam. Bet latrā īnā ir ehr- moti, ka „D. L.“ us nahlamības mušķas pamata grib us- stahdit principus fa tagadnē jarihlojas. Ta ir grahbītīcha- nās pa gaisu. Nelausījet jel farvu behrnu-behrnu-behrnu- behrnu palaušhus, bet rahdeet un peerahdeet, ka tagadnē, ar tagadnes tehnikas lihdselteem buhtu eespehjams labati riħlotees! Ja tad ar loiku tehnika tātshak attīstas un darbs palek weeglat, nu labi, bet negrahbeet preeschlaiftā nakhofni! Kahda mums tur dala, ja ūludineet prinzipus, pehz tureem warbuht, bet ari tāl warbuht waretu muhsu tħallie pehznaħżejjixi riħlotees, mums jaſin, ka mums pašchein tagad jarihlojas un ja dauds, kas buhtu eespehjams pa- naht d'riħsā naħlot i-ni, wehl tagadejai pa-audsei.

(Turpmal beigas.)

No eekslījsemies.

a) *Waldibas leetas.*

Baltijas domenu waldes zīwilinscheneers Wiesen- steins pa-augstiniats par titularpadomneelu.

Widsemes gubernas waldes zeetumu nodatas wezakais darbwedis Dutlewitschs pa-augstiniats par titularpadomneelu un sekretars pēc Widsemes gubernas zeetumu inspektora Iwanows par soleqju sekretaru.

Kursemes gubernas waldes ahrsteezības nodatas darbweċha weetas isp. Dimitrijs Hibers fon Greisenfelds apstiprinats amata.

Par Talsu pilsehtas wezako eezelis apteclars Otto Gerle. (R. G. A.)

b) *Baltijas notifikasi.*

Majoru-Dubultu Labdaribas heedribā M. Stihnska kungs ar aktereem no Rīgas svechtdeen, 11. au- gustā bija fariħlojis teatra israhdi. Israhditās „Beliala meitas“ lopspehle noriteja deesgan gludi, ari akteeri zensas rahdit faru spehju pehz eespehjas labakā gaismā. Ses wišķi mums patila paschas titula lomas (Klaras Wal- fried) teħlota ja D. Muzeneela jkofse. Eglin-Nahras jidse eeguwa leelus applausus ar farwām diwi labi nodseeditam dseesmam. Apmekletaju bija ihxti labs flaitis.

Veterans.

No Behrsones. 15. julijsa usnahza pehrlona lees- tus, daschās weetas ar krušu, lā no mahzitaja muischas us Grasdonas Sautu muischinas puši, pat fabreedusku linu leelsād dala nokapata; daschām ehklam logi issisti. Distr- dams, ka ari zitur tad pat bijis bahrgs pehrlons, lā ap Weħjawan us Beebalgas puši, daschi firgi un zilveli no- sperti. Pehz sħa leetus karstums ar latru deenu pēaanga, kamehr 20. un 21. julijsa fasneedsa paehnā liħds 28 gr. R. Karstums gan tuhlin masinajas, jo 23. jul. riħta jau bija nokritis us 7 gr.; bet leetus lā nelħist tā nelħist. Wijsas druwas nahl pahragri gatawas. Daschās faulgoses pē- falnes linu nemas nebuhs to pluħst. Baut jaurtim no ru- dseem un meescheem sħe buhs wideja rasħa, ausam, sineem, firneem un faktupekeem wahjala par wideju, feens labaks un wairak lā veħen.

B.

No Tirsas draudses. Biċċa isgħiġtotā pasaule jo deenas jo wairak ruhyejas par wiśpaheju labla hajebu un għadha par liħdselkeem, lā to weżinatu, gan isgħiġibas, weselibas, gan zitā īnā; tilai mas wairas tumfhalu kalku, lura schalha wiśpahejja labuma atħiħschana un għadħa hajebu nār speħiżu ġewwistees. Leekas, it lā Tirsas draudsei ari buhtu patħħlami atħussejek salha tamliħdīgga lakkha val- reħxi. Tas ibpaħċi salams par winas għadibu kausħu weselibas īnā. Wairak lā puġġabs aplaħħi, kamehr Tirsas „Lat- weesħu draudsei“ nār wairas sawa ahrsta. Dasħs pa- għas-sa rauga lā ne lā ištli, pēbeebrodamees pēc ahrpagastu ahrsta, bet zitti — nu, lat Deewx ar wineem! ja tos ne- glabbi no slimibas, tad, gluschi weenfahrschi, mireti nost! Iħxt pehz bijiħschä draudses ahrsta aiseħschanas pagasti bija lā

spahrnös, gaħdat ari few aħrxi. Ta ka u lauleem aħrxi bes apteeka naw domajam, tad ruħnejas ari par to un panahja jau tifdauds, ta newis pagastu iħreddsetais provisors, bet kahds jit, jau februara meħnesi dabu ja atkaunu eerihlot Tirsä apteeli. No ta laila tad nu wairi's nela neċċid, nedu par aħrxa peenem schanu, nedu par apteeka at-veħraf schanu; lailam peetil sikkat ar atkaujas papiru. Ta aħrxa truhlums kotti fahpigji fajjuhtam, peered sejha scho pa-wasar ihpaschi Tirsä pagastis, kur taudis flimoja ar tifu; bet tomeħri par aħrxa peenem schanu tagħad wairi's neweens neleelas nefinot. Baresim, ta eestah des un wiħri, no kureem atla-rajas aħrxa peenem schanu un apteeka at-veħraf schana, neliks wairi's peemineto truhlumu ilgi zeest, jo ta schi finna ir-daudseem tiegħi ja z-ze e f-k, ir-draudse wiġspa hri finams.

Karlis.
No **Patkules** (Lasdonas draudē). Nedaudē gadus atpalak muhsu pagasta waldija Egipetes tumšiba un Sa- charas flušiba. Retumis šo flušumu trauzeja — waj nu lahma weza nespējneeka schehli trižoschā balsē, kutsch jau desmito reisi puhsdams elsdams illoja us walsts mahju faweeem preezem pabalsta rubukeem palat, waj skolotaja žuhrošchanās par masām telpam un semo algu, lahma walineela sahpigais Needseens par winam doto „taifnibu.” Bitpagastnee leem Patkuleeschi atgahdinaja par sawu ekſiſtenzi tik warbuht lahdas pahri reises mehnēzi zaur lahdū ūlawenu zihlīstīnu waj nu Graudās frogā, Bisuli waj Slapē. Te pagasta waldē eewebleja lahdū saprātīgu un taifnu zilivelu un nu sahla wiß eet otradi. Pehdigī lahds pahris muhsu pagasta žentigalo jaumeklu eeminejās par besimakšas bibliotekas dibināšanu. Utbilde — flušums. Mehginaja wehl un wehl teis un paluks ſche: tamehr wezee runas wihi atrah-wuschees no faeimas meerigi paleek mahjās, tamehr jaunake no pagasta wezakā pamudinati, nospreesch dibinat biblioteku kā ari to pabalstīt. Pabalsts gan neezigs, bet tatschukas. Labprātīgu dahwanu drusku wairak. 25. augustā bibliotelai par labu Aizsjueeschu Sprihsdands isrihlos teatra israhdi, kurai israudīta Rudolfa Blaumana luga „Sagti.” Tā tad drihsumā Patkule tits atwehrtā besimakšas bibliotekā — ſchi tautas ūolas augstakā klase.

No Leelwahrdes. Labdaribas beedriba farishkos svehtdeen, 18. augustā „satumu svehtkuš”, kuru atlīums, tā dzīrd, nolemts besmalkas bibliotekas pabalstam. — 25. augustā buhs jautajumu iestādītās sākumā. Kr.

Wez-Salazas pagastā Jahnim Nemikim Widsemes gubernators atkālwiš eeriņot vilnas lāhrstūri un wehrstūri ar petrolejas motoru.

No Jelgavas sino avisel „Rig. Tagebl.“ la Kur-
semes gubernas waldes padomneels Robertis Lievens no-
mīris.

No Jaunjelgawas apkahrtnes. Nudens jaun tuvojas. Nudstis jau fabehrīs flektis un meestis roganitis stahvedams gubinās us thrumēem „gaida”, tad tas ari wares tilt apzirknōs blakus sawam wezalam brahlim. Tagad semlopis apzer sehschanas un augšchanas laitu un aprehkina, kā buhti labal isdewuses labiba agrak waj wehlak sehta. Gribu ari lahdu wahedini minet par seht apgabala labibas augšchanu un raschu. — Sehschanu eesahla loti agri. Jau aprīka beigās agrejee meeshi bija apsehti. Vini wiswairak tila sehti maja sahkumā. Lihds astotai sehjas nedelai jau gan-

drihs wiñ sehjumi bija nobeigti. Sinams, ka wehlās sehjas zeenitaji kātija til par to galwas un nogaidijas īaru „sinamo” laiku junija saholumā. Junījā bija briesmīgs sausums, kas wehlājam sehjam un rūdseem stipri laiteja. Rūdī angstalās un weeglatās weetās jau preelsīgā Jahnem bija balti. Lini, kuri wehlak bija sehti vīhga pāwirat lahtīam, tā ka ziti jau seedeja, tad apakšējā lahtīam tikko wehl vīhga. Tāpat arī zitas wehlās sehjas iſdselteja un panīkla. Vēž Jahnem usnahļuschaīs leetus stipri aīslāweja seena eewahļschānu un tā ka drihs usnahža rūdsu plauschana, tad wehl tagad daudseem faimneleem ir neno- plautas un nenoloptas plawas. Seens bija wideji audsīs. Julija pirmajā pusē netika ne weenā deenā leetus lījis, ap mehnēsha widu weenu deenu lija un atkal pastahweja sauss līhds pat beigam. Kartums bija paehnā 26—28 gradu un saule pat pahri par 40 C. Sehjumi zaur schostipri zeeta. Līhds 15. julijam rūdī jau bija noplauti. Rūdī bira deesgan mas — no 4—8 graudeem, tā ka tie bija visur apspeestīgi; meeshi no 6—8 graudeem un agrejās ausas no 5—10 graudeem, ibpaschi no semalām weetam. Lini agrejee ir foti gari, bet pareti, wehlee ir wahji. Kartupeki ir labi auguschi un jazer la buhs laba rascha. Ahboķu un zitu dāhresa augku foti mas, jo seedu laikā eetradas tik dauds lūklainu, ka noehda visus seedus. — Tad wehl jaapeemin, ka schowasaru te usnahža lāhdas reisās foti bahrgs pehrlona negaiffs un wehtrs, tā ka wairat zilwelki tapa nospertī un eklas nodedzinatas. — nb —

Bauskas pilsehtas valde par lozelst apstiprinats
Jekabs Kalninsch. (R. G. A.)

No Tukuma. Weetejd Weesiga beedriba pehz ilga
laika 30. augustā lā brihwlaishanas un sawēs gada svechtīlōs
isrihlos teatra israhdi, kurai israudzīta Schrenka-Sarina
peezezhleenu original-luga „Draugi”, kura te teik uswesta
pirmo reissi. Netikumi, kahdi lugā teik pelti, ari muhsu
ikdeenischķa dīshvē wehl pilnīs seedīs. Zerams lā publīka
eradīsees leels sfaitā, jo teatra israhdes nedabujam wis
beeschī preibījivot; warbuht lā us preelshu notils beeschali.
Zawehlas latram, lā tik alteit nenogurtu, tautas druvā
strahdadami. Teodors Verswihrs.

No Vironijas apgabala (Igaunijā) rātsla avi-
sei „Eesti Postim.” ja lahdā Tereferas pagasta dzehreenu
pašredotawā laħds 23 gadus mezs jaunellis leelijees, ja winsch
taħdu nekk fu pusztopu brandwihna eemetot us reis ta semienu
ogu. Winsch to gataws darbeem peerahdit, ja til laħds
winam dodot pusztopu brandwihna. Laħds no flahteso-
scheem dod ar'. Sader. Pusztopa dewejs krodsneelam
illusitinam pateiz, lai eelej brandwihna weetā spirtu. Kroga
papus to bara ar'. Jaunellis panem pusztopu brandwihna
un to ar weenu wiljeenu iżidser. To padarijis tas ifeet
laulkā un bes džihwibas nogħiexas gar semi. Melaimigals
spirta upuris bijis faiveem pedderigeem weenigais atbalts.

c) № 3146 Kreevijas pusēm.

Par Peterburgas semstes f^olototajū seminarū
(Zenckas Yant. III soz.) „D. L.” ralsta: Stolas laits
vairs nāv tablu, un nebuhī leeli, ka te pafneidam turva-
las finas par „Peterburgas semstes f^olototajū seminarū”,
tur bes wihteescheem usnem ari seeweetis. Muhsu jauna-
wam lihds schim stipri ween fajuhtams treetni augstaku
stolu truhkums, tapēbz arī sāo rindinu nōluhls ir, wehrst
winu usmanibū us sāo, seeweetem pē-eetamo seminarū.
Seminars f^ostahī no diwām nodakam: wihteeschū un se-
weeschū. Skurss — trihsgadejs. Usnemshanas efsamenti
katru gadu augusta mehnescha pēhdejā pušē. Schogad kro-
neshanas frehtku dehs tee atlitti wehlak: sahlsees 3. sep-
tembri un beigsees 8. septembrī. Kandidatēem, kuri grib
eestahīes seminarā, par to jaeſneids luhgumralsis perso-
nīſli wāj pa pastu us seminarā inspēktora wāhdu. Lihds
ar luhgumralsi jaeſneids pēhdejā stolas leeziba un kru-
stāmā ūhme. Stolas nauda nāv jamais; bes tam wehl
masturigt un uszīhtigt skoleni dabun no semstes stipendiju.
Bet tā la seminarū uslura Peterburgas gubernias semste, tad us
stipendijam preelschroku patut Peterburgas gubernias semste.
Wihteeschū nodakā parisam ir 24 stipendijas, kurās pēh-
zīlāsem fādalas schādzi: I. II. 2; II. — 9 un III. — 13.
Wihteeschū nodakā stipendijati dabun dīshwossi, usluri, mah-

zibas lihdsekkus un gultas drehbes par kreevu un bes tam
wehl latrs preelsch drehbem 30 rbt. Seeweeschu nodakā
stipendiju slatis ir drustu masals un pee tam stipendijas
tep isdotas naudā. Uz preelschu pee saha seminārā, ja pā-
gahjusčā seemā kreevu latvītās bija ralstis, Peter-
burgas pilsehtas dome nolehmuse dibinat 2 jaunas stipen-
dijas slavēnajam kreevu pedagogam R. D. Uschinšlim
par peeminu. Pee eestahschanas elsamena prasa apmehrānt
to paschu, ko zītās seminaros. Ustremshanas elsameni ja-
leel schahdōs preelschmetōs: kreevu valoda, rehīnaschana,
kreevu wehnītē un geografijā un pareizīgīgēm bes tam
wehl tizibas mahzībā. Seminarā bes ziteem preelschmeteem
teek pasneegts: „ручной труда“ (galdneela amats). Bes
tam wehl seminaristeem ir ja-apmēlie Dr. Benese ēimmo-

stifla eestahde, no luras, seminaru lursu beidhot, dabu se-wischku apleezibu, la war pasneigt „pedagogislu gimnastiku mahzibas eestahdes“. Agrakt no semstes preelsch seminaristeem pa wasaras brihwlaifu Peterburgas aplahrtne tapa farihkoti dahrskopibas resp. semkopibas lursi. Pehdejós diwobs gaddos tee daschadu eemeslu dehl netila notureti. Kä dfird, tad us nahloscho gadu tos atlal farihloschot. Ta la libdsschinezjas seminaru telpas israhdijas par nepeeteeloscham, tad no semstes tapa preelsch seminaru noihreta jauna, ehria mahja, lura jau schoruden fahlfrees mahzibas. Seminaru jauna adrese: С. Петербургъ Учительская Школа, Коломенская ул. № 41.

Par zenu rāhditajem d'selszeli busetēs.
Gewehrojot to, fa publila pastahwigi suhdsas par milfiga-
jām zenam d'selszeli busetēs, d'selszela departaments d'sels-
zeli waldem usdevis ruhpigi rewidet zenu rāhditajus d'sels-
zeli busetēs, pee lam eeteits, fewischku wehrību peegreesi
wihna zenam. (Pet. Wed.)

Uf Maslawas-Kijewas-Woronesch as d'selsszela galveno darbnizu preeschneela inscheneera Ieslowa preesch-lilumu nodomats gahdat par to, la d'selsszela darbnizu amatneeli d'sihwolka ihri malsabami, samehra ihsa laila war tilt paschi par mahjas un gruntsihpachneeleem, lai winus wezumā nespeestu ustura raises un lihds tam laikam buhtu eespehjans d'sihvot ehrtōs, galtschōs, weseligas d'sihwollos. Wajadfigo naudu dewa d'selsszela walde un pee Konotopas stazijas tila no pirkis daschas desetinas leels semes gabals, la ari wajadfigais buhwmaterialis. 16. juniju lila pamata almini pirmajam 30 d'sihwojamam mahjam lihds ar blakus ehlas (pawisam nodomats zelt kahdas 100 tahdas mahjas jeb pareisali salet, masas fainmeezibas). Pee pamata almina silschanas bija slakt administracija un tee amatneeli kuri pehz $1\frac{1}{2}$ —2 mehnescHEELI wareš atschaft nabadsigas buhdas pee Konotopas un ee-eet jaunajās, kuras pehz 15 gadeem buhs winu ihpachums. D'sihwojamā mahja, fastahwoscha no trimi istabam un pee leekamā lambara uſ muhra pamateem, schluhnis, pagrabs, 500—600 kvadratas leels gruntsgabals ar slabdijumeem un seftu, eeflaitot pir l'schanas naudu, ismalsas lihds 1500 rubleem. Pirlschanas naudu, malsajot $4\frac{1}{2}$ proz., nodeldes 15 gados, ta la latru gadu ir jamalsa: 1) par kapitalu prozentti, kuri latru gadu masinajas; 2) veldeschanas nauda par aisdeteem 100 rubleem un 3) isbewumi par ehku apdroschina-

Sahdsiba us dselsszela. Us Karlowas-Belaschowas dselsszela isdarita sahdsiba par wairat nela 250,000 rubleem. Generalschtaba podpallawneels W. J. Baslakows, Nikolajus tara akademijas profesors, weens no eewehtrojama keem zukura fabrikanteem un Karlowas zukura fabrikas aktzionareem, bija panehmis lihds welselus par wairat nela 250,000 rubleem, kuras lihds ar ziteem papireem un pusimperaleem usglabaja masā ahdas zeka sominā. Kad otro reissi bija swanits, Baslakows isnahja is pirmas schirkas kupejas us persona, lat atwaditos no teem, kuri winu lihds statzijai bija parvadijuschi. Kupeja atpalat eegahjis, winsch atrada la somina bija nosuduši. Pee sahdsibas isdarishanas istra hbitas raitnigs, ta „Fischn. Kr.“ sino, weens no weetjeem pirmas schirkas larmantschiteem, wahrda Gusews, kirsch debs tirgotaja Utkina welselu wiltošchanas bija tizis noteſats, bet us Wissangstala schehlastibas Manifesta pamata is zeetuma islaistis. Gusewu tai pascha valata ar wiſu zela somu apzeetinaja. Dokumenti un welseli wiſi neaisti, — truhla tikai weens pusimperialis, kuru saglis laikam bija gribejis isleetot preelsch biletis pirlschanas. Gusews atsinas, la isdaris sahdsibu. Israhdijs, la winsch Baslakovam jau pa pilsehtu bija staigais palat, sthadams, la winam ir lihds eewehtrojama naudas sumā.

(Now. W.)
Aplaupischana us dsefsszela. Dsefsszela sagteem
tritust par uputi schansoneetu dseedataja Ella Rodon, tura
lahdu laiku bila usturejusees Warschawā un schinis deenās
zeftosa us Dofsu. Us zela, ta awise „Kijewst. Sl.“ fino,
winā eepastimusees ar dascheem jaunelteem. Jaunee pastinas
winat eebeiwuschi lahdū nelaahdu apdullinoschi dsehreenu, no
tura jaunkundse elkritusi zeetā meegā, pehz lam kawaleeri
winu pilnigi aplaupisuschi un tad nosjudusai. Rodon jaun-
kundse usmodusees atrada, ta winai, bes 90 rubleem slaid-
ras naudas, nosjudusi ari zeta soma ar dahrgumeem
vairal nela 4500 rublus wehrtibā. Lai gan pehz noseeds-
neefteem tuhlin sahla mellei, tomehts lichs schim tee webl
nam ngeat.

Kijewas un Podolijas guberniu deenividobā 27.
julijā plossjas breesmiga wehtra, tura nodarija leeli postu
meschos un apdzīvotās veetas. Awiše „Schismā i Iſtūtro”
sino, ka arī daschas deenvidreeturumu dzelzsceļa stacijas zee-
tušchas. No Kasatinas sino, ka wehtra aizstāniņi tribs
wagonus, turi slahvejuſchi us remontes zeka nobremseti
un kureem slihperi bijuschi aizstrauti preelschā. Povelnas
stacija wehtra atrahwusi tukšu wagonu no tehdēs, bīsnis
pret sieki, tukši sadrupis un wagons noskrejhjis no sledem.
Kublitschas stacija wehtra salauſusi lābda nojuma 12 sta-
bus. Baltas stacija wehtra atrahwusi tschetrus tukšus
wagonus, turus dzinuſi lihds 26. wersii, kur tee sagruhdu-
schees.

wagons pīlnigi išpostits, trihs pahrejee fabojs. Wilzēnam zaur fadurschanos gan nenotika laite, bet tamehr bija jaustavejas 2 stundas 53 min., tamehr zefu attihrija,

No Karkowas netahlu us Vladislavlasa dselszszela 28. julijsa notila dselszszela nelaime. Nalts us 28. juliju, ta avisei „Birsch. Wed.” ralsta is Bogoduchowas, palits muhsu eedshwotajeem ilgi peemina. Laits bija karsts, bet meerigs. Eedshwotaji wakara bareem ween pastaigajas bahrsä. Te drihs atspihdeja pa sibenam un eeduhzlnajas pehrlons. Puhksten 11 Bogoduchowä pehschni fazehljas breesmigs wehjisch. Koli lihgojas lä needras, ehlas tschihlsieja, stabt un smiltis strehja pa gaisu gaiseem pagahsdami gan gähjejus gaz semi gan ari teem peebherdami ar smilim azis, muti, degunu. Dauds naruem norahwa jumtus. Namu sehtas un tokus wehtra salausija gabalu gabalos. Pee dselszszela stazijas schai breesmu brihdi us sahnu fliedem stahweja trihs tulschi pretschu wagoni. Kalyda feewina gribedama glahbtees no gaisa eekahpa ar sawu 13. g. w. meitinu wedejä. Wehtra sahla dsift ir wagonus; tee ussprechja us galvenajam fliedem un deväs tad us Karkowas puši. Schins brihdi no Karkowas nahza pretschu wilzeens, kutsch gandrihs fasneeda dselsstiltu. Pretschu wilzeens saduhras ar tulschajeem wagoneem. Pirmais no tulschajeem pretschu wagoneem ussprechja us lokomotives wirfas, otrs celaušas pirmajä. Wezenite, kura tanī bija mellejuse glahbini, tila nofesta un tas 13 gadus wejā meitenite stipri faktropkota. Wehtra drihs mitejusees. Sahzis liht leetus, kutsch gabris lä ar spaineem. Debebs laistijusees weenās uguris. Pehrlons ruhzis. Baudis gandrihs wiſ ſchai breesmu nalti nemas negulejuschi.

No Rigas.

Latweeschu etnografiskà isslahde.

I.

Latveeschu etnografska isskahde, kā jau sīvits, attlahtscha mehnēschā pirmajā deenā. Schahdu isskahdi mehs pēdīshwojam pirmo reis. Wina dīsimū sem aisspreedumeem. Wehl no daudseem ta teek sāmainīta par wezu apgehrbu un leetu loposchani, kur tai dauds zitadala nosīhme. Etnografsja neaprobeschojas wis tā kā arkeologija ar senatni ween, bet stahvo wišpahrigā atteesībā uſ tautu. Tā kā tautai ir sava senatne, tad protams ari te peektīt kās sāvo senatni apsīhme, bet wišpahr ūlōt etnografsja sāvā sīnā ir eepaſīhītīchana ar tautas meesu un aſti, ar winas ih-paſīhībam, dīshwi un darbeem, ar winas eerascham un wiſu kās tai peeder, — kā wina raud un kā wina smaida. Te redsam, kā mums nāv dīseemu gars ween, bet ari dauds zītas ih-paſīhības, dāſchādības un ūarādības. Juhneels te war eepaſīhītēs tuval ar ūemlopjā arklū un ūemlopiš apstatit juhneela gaitu un panahlumus. Swejneels reds drawneela stroju un drawneels swejneela tihlu, kūrsem-

Pee winas farihlofchanas leelalee nöpelni peekriht Lat-
weeschu finatu komisjai un no winas eezeltajat issahdes
komitejai. Patelzibū pelna art tee daudsee tauteefchi un
tauteestes, kas winai visadus preelfschmetus gan aisdewusch
gan dahuwajuschi, tes wihi, kas winas isdovschanos pawei-
zinajuschi, Riga pilsehta un Widsemes brunneeziiba, kas
winai latpui īneegust materielu pabalstu. Pehdejā winai
dahuwinajus 1000 rbt., Riga pilsehta 2000 rbt., bes tam
wehl issahdes weeti par brihwu un wehl til loschā, jaunkā
weetā, kā to labaki wairs newar wehleetees. Nikolaja un
Jehkaba eelas stuhti pajelas stattee waheti, pa kureem tee-
lam issahdes lankumā, loschā dahršā, granteteem želineem
un saleem maurineem. Schis dahress aissleepjas tahlī gar
pilsehtas kanala malu un aptiver tagad seni tā faktot wiſu
Latviju masumā. Dauds te ko redset, astonpadesmit schah-
dās nodalās: 1) Sem e. 2) We h st ure, teefibas

un reesāfchana. 3) Antropologija un statistika. 4) Matoda. 5) Senās gara manta. 6) Nauklu literatura. 7) Skolas mīglītiba. 8) Beedrības. 9) Mūsika un dzeedrīschana. 10) Dāile. 11) Dramatiska māksla. 12) Apgehrībi. 13) Buhwes. 14) Mahjruhpnezzība. 15) Viščlopība. 16) Lautsaimnezzība. 17) Svejnezzība. 18) Kugnezzība.

Pa grauteto kahjzelini jaun glikti uslopto sako matruu nonahlam galvenā ehla. Te muhs pahsteids patih-lams flats. Eeejai latrā pušē stahw pa senejam Latvies-šu tehlam tā goda valts, seewete un wihereets. Pafchā widū salumds un puķes redsam Biru Majestatu Keisaru Bahra tehls, pār baldatīnu ehlas kūpolā plivinajas Lat-veeschu beedribu larogi. Sche wišaplahrt ir norwehlede weeta dailes n p d a f a i. Barom expastees ar sanas

tautas glesnotajeem, ar kureem plaschala tautas dala wehl
lihds schim šoti mas salarā un pahreezinatees, la mums
tahdi ar' ir. Vispirms muhs faista abas Artura Bau-
mana glesnas „Tagaita galis“ un „Semgales
gari.“ Ideja tam abām leelista. Warena Leetuvās
waldeneeka nahve un Semgales garu parahbischanās sa-
weem waroneem atstahi us statitajeem dīslu eespaidu. Tad
wehl buhtu minami wina akvareli „Burtnieku dzeeſ-
ma“ — un „Tautas dzeesma.“ Pehdejā rābda, la tau-
teitis lārā aiseedams atvadas no lihgawinas. „Ja tu
mani nesagaidi, sagaid manu kumelinu.“ — Tahlat eepa-
stamees ar „wežā Latvja“ glesnotaja Rosentalā darbeem.
Wina „Mironu ūhehti“ un „Bāsnīzās ga-
jeens“ ir tihpišas glesnas, maigās, mihištās, idealās
krahsās. „Kolnēfes pilis drupas,“ tad wehl „Ba-
gasta wezakajam krogū eenahlot,“ „Ais-
leegts romāns“, „Dailneeka darbnīzā“, „Mo-
wina“ — seltenite sānehmusi no lihgawaina webstuli,
— un wehl kābdas karaktru studijas stingri tihpišas, latvišas.
Schi, mums rābdas, ir zeen, mahīlēneela stiprā puše.
Spilgtakās, ašakās krahsās Walters mums nostabda preels
azim sawu „Nākti“, te redsam to nemahīlotu, druhni
nopeetnu. Tāpat „No tīgus“ un „Cebrā u kāna
weetā“ schis dailneeks peeturejees stingri pee dīshwes pa-
teefības. Jo dīslu nopeetnību isdwesch Purvīcha „Ju h-
mālē“ un taifs, nopeets un reenlahrschis ir Liebera
„Lauks“. Us zītu puši teejas aikāl Birnbauma talants
zaur sawu omuļigo „Viſtu ūaimi“ un gudrajeem
Bernhardeschu „Sunēem“ winsch nowed muhs turval-
dabas aplūklošanā. — No nelaika leela mahīlēneela
profesora Huhna iſtahbiti wairak ralsturojoschi ūhmejumi
„Behrni ūe kā ūichēm,“ — it slaidri redsams, la-
kālischeem it weenaldsigi be hru leelais preeks un brihnū
par teem. „Slimais behrns,“ — behrns peetvīzis
gut, laisam pehz ilgas ūvaldischanas peemidīs. Gabalini
nost, webrīgi us preelschu noleekusees, mahte ruhpigu ū-
wina usluhko, it lā usmanibama latru wina dwaschas vil-
zeenu, it lā gribedama usminet latru wina pakusteschanos
Warbūht, la winas ūršnīgās nojuhtas nebuhs weltas
warbūht, ka Deens ūhdes? — Tad wehl ūtati if Turai-
das un Krimuldas 1858. gadā pehz wina bīldes no kābdas
zītas rokas palak ūhmeti, tahlat diwi ūtati if Frānzijs ū-
natnes ašinainas Behrtulu nātis preelschwakārā, „Norman-
dijas ūferma“, ūtats „Leelwahrdeeschis ūee Ogres“ un dasch-
zīti. Huhna bīldes leezina, la tās reti apdahwinata leelo
mahīlēneela darbs. Bes tam wehl ūtā nodātu ar ūweem
darbeem ūplīnajuschi: A. Alfsnis, P. Balods, R. Sa-
rīsch, J. Daunkalnīsch un G. Lapinsch. Tā tad an-
schīnī laukā mums ir ūawi darbeneeki, turi to war ūstrā-
bit. To ūisu newar wahrdeem aprakstīt, to wajaga ūtā ū-
vāscham redset. Un ar ūineem eepaſītēs tagad ūdemībo

Baur muhsu mahfsleneeku pasneegteem tihpeem it nemanot esam eewaditi antropologiflā nodatā. Te eepaahstamees nu jo tuvalu ar ūavu tauteeschu augumu un isslatu, un ar wišam zitām tām ahrejām ihpaschibam, yehz lūrām mehs waram Latveeschus pāsibti. Bagatīgā mehrā redsam fotografetus un ūhmetus daschadustihpus no Talsu, Wentspils, Kuldīgas aprinkeem (Konineem) no Aisputes, Grobinas, Jaun-Jelgavas un Illustes aprinkeem; Widsemneelus no Walmeeras, Wallas un Zehsu aprinkeem un ahrpus Baltijas no Rehjeknas un Dvinskā aprinkeem, no Pleskawas un Kurschu kahpam. Leels krahtums ūhmetu tihpu, no kureem ziti jau is wezeem laileem isstahdits no Ēveles mahzītaja Boses. Starp J. Krebs lina ūhmejuumeem foti interesanta Latveeschu bruhte nā. Ruhjenes apgabala 1790. gadā un kahda majaka meitscheturpat un no ta paša laikmeta. Latveeschu galwas lauji (skeleti) iissahditi is Wallas aprinka Widsemē un no Doboles un Jaun-Jelgavas aprinkeem Kursemē, tad Jurjewas anatomiskā instituta ūhmejumi, no Dr. R. Weinberga yehmehrā ūhmeti un no minēta instituta direktora, profesora A. Raubera iissahdei laipni atwehleti.

Lai cepasifstinatum zeen. Iaſtajus tuvat ar ſcho nodaku, tad peeredifſim if katalega, laſ antropologifk literaturā atronams par Latweescheem. Snellis 1794, gab peeminot, la Latweeschu wiħreeſchi ejot flaifti un wiħreeſch jaunibā neneħħajot bahrdu. F. H. Ħempelis 1803, g. un Dr. H. F. Isenflam mis teiż, la tee leelakti un wairapebz samehra augusti nela Igauni un teem spizs deguns. Job. Karls Bährs 1850. g. — „Pee Latweescheem

neatrod nedz Slawu apatl-tullas, nedz Igaunu un Sonn
platandas formas. G. C. Traufstetters 1851. g. —
Latveeschu ahrejais isslats un winu dshwes fahrtiba pil-
nigi faslanot ar Takita apralstu (Germania), Latveeschu
esot slaita zilbvetu suga, kuru pehz ahreja isslata, apgehrba
un dshwes fabritibas wajagot eedomatees Wahzeescheen
libdfigu. Wini esot slaiti no auguma ar apalu gibni.
Mati pee behrneem dselteni, bet peaugot topot tumschafli
A. v. Richters 1857. — Latveeschueem widejs augums
weseliga gibmja krabfa un gaischi mati. J. D. Pauli
1862. g. — Latveeschu augums ir widejs, reisem leels
gibmis garens, gibmja krabfa pee wihereeschueem reti fahrti
peere sema, deguns garsch un taisns, mite masa, waigs un
ahru, tullums rets.

Bet tā ka antropologija wehl jauna sinatne, tad šīs
jūnas newarot apspriest un eewehrot no sinatnīšas pusēs.
Sinatnīšus pētījumus par Latviescheem (sewīški gal-
was kauseem) iedarijischi Dr. G. Schulks, profesori
Wirkhows un Stieda, tad wehl Dawijs, Wēlders, Otto
Waebers un jaunala laikā profesors Raubers un
Dr. med. R. Weinbergs. Pēdejā darbs, pētījumi
„par Latweefchu mādse nem“ wehl atradotees
drūkā un ne-efot atlahtībai pē-ejams. Pahrejo pētneku
materialis wehl par māsu, ta no winu atradumeem waretu
dot gala spreedumu par wispahribu. Blaschais tas Otto
Waeberam, bet ari wehl deesgan aprobeschots. Winsch
mehrjūs 60 wiħreeschus un 40 seeweetes Mihas, Pebr-
tones, Bartas un Krūhtes pagastos Grobinas aprinki
Lējas-Kurzemē. Us ūchi materialu pamata O. Waebers
fastahda par Latviescheem feloschu bildi: „Latveetis ir
wideja auguma, beesshi ari leelaks, stipri un labi famehrigi
noaudīs. Tūlums tikai retumis fastopams. Ahdas krāfsa
balta, matt pee meešam mās attīstījuschees; galwas matt
waj nu gludi, waj masleet, waj ari stiprakā kruhsaini, pa
leelakai dolat dselteni, lai gan beesshi fastopami ari gaisschi
bruhni matt, retki ir tumšchi bruhni. Melnus matus
Waebers ne reis naw atradis. Azis pa leelakai datai pe-
leki ūlas, pelekas, waj ari ūlas, reti bruhnas. Azis wideji
leelas, plakstini starpa horizontala. Bahrīdas augščana
mehreni attīstīta. Wišbeeschāl fastop wiħreeschus ar ihsām
ne wiſai beessām waigu bahrīdam, reti ar pilnām bahrīdam.
Uhsas ween nemas newalla. Pa leelakai datai Latvieschi
pilnīgi noslīj bahrīdu. Galwa ir puslīdz gara un plata,
Gihmis wišpahrigi ir ovali, reti tas ir plāts, waj stūhrains,
waigu lauli naw iſspeeduschees us ahru, tikai iſnebmumu
gadijumōs gihmis pahral garsch waj schauri.
Gihmja krāfsa, lai gan ne sahpta, tomeit ari ne bahla.
Peere augsta, peeres sahnu lauli nestahvo us ahreeni. De-
guns taisns un puslīdz garsch, bet atrodamas ari uhsas,
platas formas. Mute wideja leeluma, sobi pa leelakai
datai labi un taisni, luhpas pilnīgas, bet ne beessas. Par
seeweesciem wišpahrigi tas pats salams, tas par wiħree-
scheem, tikai gihmja krāfsa ihsašchi pee jaunālam seeweetem
ir sahrita, daſčas winu starpā ir flaiftas.“

Salihdsinot sawus atradumus ar zitu pehtneelu isnah-	
tumeem par Eiropas tautam, Waebers atrod, la:	
Kreewu garums ir	1699, ₂₃ milimetri.
Seemele-Slawu (Tschelu, Moraweeschü	
u. t. t.)	1671
Igaunu	1642,
Wahzeeschü	1680
Sweedru	1700
Slotu	1708
Normegu	1727
Latwieschü	1704, ₂₃

Kruhschu	apmehrs	schahds	pee	başhadam	tutam:
Pee	Seemel	Slaveem		910	milimetri
"	Igaaneem			936	
"	Wahzeefcheem			912	
"	Sloteem			915	
"	Dreem			920	
"	Batweesch eem			954	
Galswas	lausus	salihdsinot	Waebers	atrod	la leelatais
galswas	lausu				

		platums	garums
pee Seemeel-Slaweem ir	183	milimetri	157 milim.
" Igauneem	159, ₂	"	104 "
" Latweescheem	190, ₃₁	"	153, ₂₁ "
Rumpja garums pee daschadām tautam schahds:			
Pee Igauneem	655	milimetri,	
" Wahzeescheem	652	"	
" Stoeem	663	"	
" Norwegeem	672	"	
" Angeem	657	"	
" Latweescheem	654, ₃₁	"	

Rotu garums feloschb: Pee Seemel-Slaveem 776 milimetri.
Latweescheem . 765
No sche peewesteem mehreem redsams, ta rumpis un
rolas Latweescheem samebra ar zitam tautam ihias. tue

Lai ar tropolegiskā nobāķu dotu jo gaischaku bildi par Latvieshu ahrejo isslatu, tad iſtahdītas diņas grupas figurām: 1) statitajs, no Alšvileem Walkās aprīki, 2) statitaja, turpat no Alšvileem, 3) pākāvējs ar garklābti no Embotes, Kursēmē, 4) firpineeze no Alnīčas, Rāunas gubernā, 5) sehjeja no Vīlenes apgabala, Wentzpiļs aprīki un 6) sofu gans no Rīgas aprīki. Otra, līnu plubžēju grupa, fastahvo no 5 figurām: 1) Galvinu zirtejs no Lutrineem, Kuldīgas aprīki, 2) līnu plubžēja no Wandsenes Talsu aprīki, 3) līnu sehjeja, Inflanteete, 4) galvinu krāhvēja schuburā (sahēdā) no Jaun-Gulbenes, Walkās aprīki. Figūrās iegatawotas Bieredes un Lentkes žafrīki Rīgā.

